

21999A0116(01)

L 11/39

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1999 1 16

PRIEDAS

TRANZITO GINČŲ TAIKINIMO TVARKOS TAISYKLĖS

Šios taisyklės, priimtose Energetikos chartijos konferencijoje pagal Energetikos chartijos sutarties 7 straipsnio 7 dalies f punktą, taikomos ginčų taikinimo tvarkai pagal šios sutarties 7 straipsnio 7 dalies a–c punktus.

Šiose taisyklėse vartojami terminai turi tą pačią reikšmę, kaip ir Energetikos chartijos sutartyje, o nurodomi straipsniai yra šios sutarties straipsniai.

1 taisyklė: Pranešimas apie ginčą

1. Dėl ginčo Susitariančioji Šalis į Generalinį Sekretorių kreipiasi raštu ir nurodo ginče dalyvaujantį šalis („šalys“); kreipimesi trumpai išdėstomi atitinkami faktai ir susitariančiosios šalies ieškinio pagrindas bei jame patvirtinama, kad yra išnaudotos visos atitinkamos sutartimi nustatytos ar kitos ginčo sprendimo priemonės, anksčiau susitartos tarp Susitariančiųjų Šalių ginčo šalių ar tarp bet kokių subjektų, priklausančių nuo Susitariančiųjų Šalių ginčo šalių kontrolės ar jurisdikcijos.
2. Gavęs pranešimą apie kreipimąsi Generalinis Sekretorius, kuo greičiau, kai tik praktiškai įmanoma, praneša visoms Energetikos chartijos sutarties Susitariančiosioms Šalims apie kreipimąsi ir pakviečia jas nurodyti, ar jos laiko save viena iš kitų Susitariančiųjų Šalių, turimų omenyje taikintojo paskyrimui pagal Sutarties 7 straipsnio 7 dalies b punktą. Pranešimo Susitariančiosioms Šalims formą pasirenka Generalinis Sekretorius, tačiau jis užtikrina, kad pateikiama pakankamai informacijos, leidžiančios Susitariančiosioms Šalims atlikti reikiamą savo interesų įvertinimą.
3. Generalinis Sekretorius perduoda rašytinio pranešimo apie kreipimąsi dėl ginčo nuorašą tai susitariančiajai šaliai, kuri yra jame nurodyta kaip šalis. Generalinis Sekretorius gali pasiūlyti bet kuriai kreipimesi nurodytai šaliai pateikti pareiškimą kaip atsakymą, kuris bus įtrauktas į medžiagą, perduodamą paskirtam taikintojui. Tokia šalis vykdyti šio prašymo neprivalo.

2 taisyklė: Taikintojo paskyrimas

1. Generalinis Sekretorius pasirenka atitinkamą pasitarimo dėl taikintojo paskyrimo formą. Paskirdamas, Generalinis Sekretorius ypač atsižvelgia, kad yra svarbu paskirti taikintoją, kuris:
 - i) turi, arba tikėtina, kad turi, šalių pasitikėjimą;
 - ii) bus nepriklausomas ir objektyvus;
 - iii) vengs esamų ar akivaizdžių interesų konfliktų;
 - iv) gerbs šių taisyklių slaptumo reikalavimų ir

v) procesiniams veiksams vadovaus taip, kad užtikrintų vientisumą ir taikinimo procedūros gerą vardą.

2. Generalinio Sekretoriaus sprendimas paskirti tam tikrą asmenį yra galutinis, priklausomai nuo 4 taisyklės 1 dalies.
3. Paskyrimo metu taikintojas pasirašo 1 priedėlyje pateiktą deklaraciją ir atskleidžia visą informaciją, kuri galėtų būti pagrįstai tikėtina kaip jam ar jai žinoma tuo metu ir kuri gali turėti poveikį ar sukelti pagrįstas abejones dėl jo ar jos nepriklausomybės ar nešališkumo. Atskleidžiamoje informacijoje taip pat turi būti ir, informacija, kuri nurodyta 2 priedėlio paaiškinamajame sąraše.
4. Taikintojo paskyrimo akte Generalinis Sekretorius pateikia nuomonę apie šalis ir kitas suinteresuotas susitariančiąsias šalis, tam, kad leistų taikintojui paskelbti savo deklaraciją ir pateikti taikintojui visą naudingą informaciją susijusią su taikinimo procesu.
5. Jei Generalinis Sekretorius pagal 7 straipsnio 7 dalies e punktą nusprendžia neskirti taikintojo, jis kaip galima greičiau apie savo sprendimą raštu praneša šalims ir kitoms Susitariančiosioms Šalims.

3 taisyklė: Taikintojo atsistatydinimas, mirtis ar neveiknumas

1. Taikintojas gali atsistatydinti, Generaliniam Sekretoriui pateikęs atsistatydinimo raštą.
2. Jei taikintojas atsistatydina, miršta ar, Generalinio Sekretoriaus nuomone, tampa neveiksnium ar nebesugeba eiti savo pareigų, Generalinis Sekretorius apie tai nedelsdamas praneša šalims ir kitoms suinteresuotoms Susitariančiosioms Šalims. Procesiniai veiksmai laikinai atidedami 7 straipsnio 7 dalies c punkte nurodytam laikotarpiui.
3. Atsižvelgdamas į procesiniuose veiksmuose pasiektą konkretų etapą, Generalinis Sekretorius gali paraginti šalis susitarti dėl paties greičiausio nagrinėjimo būdo.

4. Generalinis Sekretorius, pasitaręs su šalimis ir kitomis suinteresuotomis susitariančiosiomis šalimis, kaip galima greičiau paskiria naują taikintoją, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 30 dienų nuo taikintojo atsistatydinimo, mirties ar neveiknumo. Generalinis Sekretorius naujam taikintojui pateikia įrodymus, įskaitant pareiškimus ir medžiagą, surinktą taikinimo proceso metu.
5. Generalinis Sekretorius gali, kaip naujo taikintojo paskyrimo sąlygų dalį, nustatyti laiko ribas taikinimo procesui. Laiko ribos gali atspindėti šalių susitarimą, o jei tokio nėra, Generalinio Sekretoriaus sprendimą dėl tinkamiausių laiko ribų, atsižvelgiant į konkretų procesinių veiksmų etapą, ginčo aplinkybes ir tikslą greitai išspręsti ginčą.

4 taisyklė: **Taikintojo diskvalifikacija**

1. Bet kuri šalis ar kitos suinteresuotos Susitariančiosios Šalys, kurios turi, ar įgijo, įrodymų apie taikintojo vadovavimą, nusuderinamą su nepriklausoma ir nešališka taikinimo procedūra, įskaitant interesų konflikto atsiradimo vengimą, nedelsiant raštu praneša Generaliniam Sekretoriui.
2. Generalinis Sekretorius kaip galima greičiau, atsižvelgdamas į tai, jog reikia suteikti taikintojui galimybę atsakyti, nusprendžia, ar taikintojas turėtų būti diskvalifikuojamas. Generalinis Sekretorius gali nuspręsti laikinai atidėti ginčo nagrinėjimą. Jis praneša šalims ir kitoms suinteresuotoms Susitariančiosioms Šalims apie savo sprendimą diskvalifikuoti taikintoją.
3. Generalinis Sekretorius, atsižvelgdamas į procesiniuose veiksmuose pasiektą konkretų etapą, gali paraginti šalis susitarti dėl paties greičiausio proceso metodo.
4. Generalinis Sekretorius, pasitaręs su šalimis ir kitomis suinteresuotomis susitariančiosiomis šalimis, kaip galima greičiau paskiria naują taikintoją, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 30 dienų nuo taikintojo diskvalifikavimo. Generalinis Sekretorius naujam taikintojui pateikia įrodymus, įskaitant pareiškimus ir medžiagą, surinktą taikinimo procesinių veiksmų metu. Naujasis taikintojas, pasitaręs su šalimis, nustato, kaip gali būti panaudojami šie parodymai.
5. Generalinis Sekretorius gali, kaip naujo taikintojo paskyrimo sąlygų dalį, nustatyti laiko ribas taikinimo procesui. Laiko ribos gali atspindėti šalių susitarimą, o jei tokio nėra, Generalinio Sekretoriaus sprendimą dėl tinkamiausių laiko ribų, atsižvelgiant į konkretų procesinių veiksmų etapą, ginčo aplinkybes ir tikslą greitai išspręsti ginčą.

5 taisyklė: **Taikinimo proceso eiga**

1. Taikintojas veda taikinimo procesą taip, kaip jam atrodo tinkama, pagal šias taisykles ir objektyvumo, nešališkumo bei teisingumo principus.
2. Pačiai pirmiausiai galima progai pasitaikius taikintojas konsultuojasi su kreipimesi nurodytomis šalimis, kad išsiaiškintų jų nuomones ginčo klausimais ir įsitikintų, kad proceso

pradžioje šalys yra tinkamai nustatytos. Tai gali būti atliekama tokiu būdu, koks taikintojo nuomone geriausiai tinka, įskaitant klausimynus, konferencijas, posėdžius ar rašytines ir kitokios medžiagos pateikimą.

3. Taikintojas užtikrina, kad visa jam vienos šalies pateikta informacija yra prieinama kitai šaliai ar šalims. Taikintojas gali padaryti išimtį visiško atskleidimo taisyklei, kai jis nustato, kad aptariama informacija yra komercinė paslaptis, o suinteresuota šalis nurodė priežastis, kodėl atskleidimas pažeistų jos interesus.
4. Pasikonsultavęs su šalimis taikintojas paskiria susirinkimo ar žodinių pareiškimų vietą, atsižvelgdamas į taikinimo proceso aplinkybes ir į išlaidas, kurių reikės procesiniams veiksams. Taikintojas apsvarsto pageidavimą naudotis Energetikos chartijos sekretoriato patalpomis ir, šalims sutikus, su Generaliniu Sekretoriumi gali susitarti dėl tokio naudojimo.

6 taisyklė: **Atstovavimas ir pagalba**

Šalims gali atstovauti ar padėti jų pasirinkti asmenys. Šių asmenų pavardės ir adresai raštu perduodami kitai šaliai ar šalims, taikintojui ir Generaliniam Sekretoriui.

7 taisyklė: **Liudytojai ir ekspertai**

1. Taikintojas gali paprašyti įrodymų ar ekspertinio patarimo iš asmenų, kurie turi su ginču susijusios informacijos ar naudingų specialių žinių. Šie parodymai ar patarimai turi būti prieinami šalims.
2. Kiekviena šalis, bet kuriame procesinių veiksmų etape, gali paprašyti taikintojo išklausti liudytojų ar ekspertų, kurių parodymai, šalies nuomone, yra svarbūs. Taikintojas nustato laiką, kuriuo vyks šis išklausymas.
3. Taikintojas apklausia liudytojus ir ekspertus. Taikintojui kontroliuojant, šalys taip pat gali jiems užduoti klausimus.
4. Šalies pareigūnas gali, jei yra įgaliotas, dalyvauti kaip liudytojas ar ekspertas ir pateikti tokią informaciją, kuri gali būti reikalinga ginčo svarstyme. Prašyme atvykti aiškiai nurodoma, dėl kokių dalykų ir kokių mastu pareigūnas bus apklausiamas.
5. Jei liudytojas ar ekspertas negali atvykti į posėdžio vietą, taikintojas, šalims sutikus, gali sudaryti atitinkamus susitarimus, kad parodymai būtų duodami raštiškai ar paaimami apklausiant kur nors kitur. Šalys gauna visų tokių raštiškų parodymų nuorašus ar turi teisę dalyvauti bet kurioje tokioje apklausoje.

8 taisyklė: **Administracinė pagalba**

Siekiant palengvinti taikinimo proceso eigą, taikintojas, šalims sutikus, gali susitarti dėl Energetikos chartijos sekretoriato ar kurios nors kitos tinkamos institucijos ar asmens administracinės ar techninės pagalbos.

9 taisyklė: Šalių bendradarbiavimas su taikintoju

1. Šalys su taikintoju bendradarbiauja gera valia ir, ypač jo prašymu, pristato visus atitinkamus dokumentus, informaciją ir paaiškinimus, taip pat naudoja savo turimas priemones, kad sudarytų taikintojui galimybę išklausti liudytojus ar ekspertus, kuriuos jis nori iškviešti. Šalys taip pat palengvina vizitus į su ginču susijusias vietas, ir apklausas jose, kurių nori imtis taikintojas.
2. Šalys sutinka su visais laikotarpiais, dėl kurių susitaria su taikintoju ar kuriuos jis nustato.

10 taisyklė: Pasiūlymai ginčų sprendimui

1. Šalis, savo iniciatyva ar taikintojo kvietimu, gali pateikti taikintojui pasiūlymus ginčo sprendimui.
2. Taikintojas bet kuriame taikinimo proceso etape gali pateikti pasiūlymus ginčo sprendimui.

11 taisyklė: Šalių susitarimas

1. Šalių susitarimas ginčui išspręsti ar procedūra šiam sprendimui pasiekti yra raštiški ir pasirašomi šalių.
2. Taikintojas raštu praneša Generaliniam Sekretoriui, kad buvo pasiektas šalių susitarimas. Generalinis Sekretorius informuoja Energetikos chartijos sutarties susitariančiąsias šalis, kad buvo pasiektas toks susitarimas.

12 taisyklė: Taikintojo rekomendacija (sprendimas)

1. Kai šalys nesusitaria per 7 straipsnio 7 dalies c punkte ar 3 taisyklės 5 dalyje arba 4 taisyklės 5 dalyje nurodytą laikotarpį, taikintojas:
 - a) raštu užrašo savo rekomendacijas ginčui išspręsti arba rekomenduoja procedūrą šiam sprendimui pasiekti bei savo sprendimą dėl laikinųjų tarifų ir kitų nustatytų tranzitui sąlygų, įskaitant įsigaliojimo datą;
 - b) kartu trumpai išdėsto rekomendacijos ir sprendimo priežastis;
 - c) pasirašytus rekomendacijos ir sprendimo nuorašus pateikia šalims ir Generaliniam Sekretoriui.
2. Generalinis Sekretorius:
 - a) pasirašytą rekomendacijos ir sprendimo nuorašą perduoda sekretoriato archyvui;
 - b) informuoja visas susitariančiąsias šalis apie tai, kad buvo pateikta rekomendacija ir priimtas sprendimas dėl laikinųjų tarifų.

13 taisyklė: Taikinimo proceso užbaigimas

Taikinimo procesas užbaigiamas:

- a) šalims pasirašant susitarimą pagal 11 taisyklę; arba
- b) taikintojui pateikus rekomendaciją ir priėmus sprendimą dėl laikinųjų tarifų pagal 12 taisyklę.

14 taisyklė: Kalbos

1. Pasitaręs su šalimis taikintojas nusprendžia, kokia kalba ar kalbomis bus vedami procesiniai veiksmai.
2. Jei taikintojas nusprendžia naudoti daugiau kaip vieną kalbą, visi dokumentai gali būti pateikiami bet kuria kalba. Posėdžiuose gali būti naudojama bet kuri kalba, priklausomai, jei taikintojas taip nusprendžia, nuo vertimo raštu ir žodžiu. Taikintojas užtikrina, kad jo rekomendacija ir sprendimas būtų prieinamas ta kalba ar kalbomis, kurias jis nusprendė varuoti procesiniuose veiksmuose.

15 taisyklė: Išlaidos

1. Taikintojas gali paprašyti šalių įmokėti tam tikrą sumą kaip avansą išlaidoms, nurodytoms 2 punkto a–d papunkčiuose. Visos sumos, šalių įmokėtos pagal šį punktą, skiriamos Generaliniam Sekretoriui, kuris apmoka 2 punkte nurodytas išlaidas.
2. Pasibaigus ginčo procesui, taikintojas užfiksuoja taikinimo išlaidas ir raštu apie jas praneša šalims ir Generaliniam Sekretoriui. Terminas „išlaidos“ apima tik:
 - a) taikintojo mokestį, kurį Generalinis Sekretorius nustato paskyrimo metu, pagal Tarptautinio investicijų ginčų sprendimo centro administracinių ir finansinių reglamentų 14 reglamentą;
 - b) taikintojo kelionės ir kitas išlaidas;
 - c) pagal 7 taisyklės 1 punktą taikintojo pakviestų liudytojų ar ekspertų kelionės ir kitas išlaidas;
 - d) išlaidas, susijusias su patalpų, kitų nei priklausančios Energetikos chartijos sekretariatui, naudojimu posėdžiams;
 - e) visas administracinės pagalbos, pagal 8 taisyklę suteiktos asmens, nepriklausančio Energetikos chartijos sekretariatui, išlaidas; ir
 - f) išlaidas, patirtas procesinių veiksmų metu vertimui raštu ir (arba) žodžiu pagal 14 taisyklę.
3. Kai susitarime, šalių sudarytame pagal 11 taisyklę, yra numatytas išlaidų paskirstymas, taikintojas paskirsto išlaidas šalims, turėdamas omenyje konkrečias procesinių veiksmų aplinkybes, ir raštu praneša šalims ir Generaliniam Sekretoriui apie savo sprendimą. Visas kitas šalies patirtas išlaidas prisiima jas patyrusi šalis.
4. Generalinis Sekretorius šalims pateikia gautų įmokų apskaitą ir gražina joms bet kokią nenumatytą likutį arba paprašo galutinio apmokėjimo, atsižvelgdamas į taikintojo sprendimą dėl išlaidų paskirstymo.

16 taisyklė: Slaptumas

1. Šiose taisyklėse nėra jokių nukrypimų nuo šalių teisės aktų dėl informacijos slaptumo traktavimo, įskaitant ir susijusius su intelektinės nuosavybės teisėmis.
2. Šalis, kuri, atsakydama į pagal 5 ir 7 taisykles pateiktą prašymą, atsisako suteikti slaptą informaciją, nurodo priežastis ir pateikia neslaptą informacijos santrauką, kuri gali būti naudojama procesiniuose veiksmuose. Kai visiško atskleidimo taisyklei taikoma išimtis pagal 5 taisyklės 3 punktą, suinteresuotoji šalis kitai šaliai ar šalims taip pat pateikia neslaptą informacijos santrauką tokia forma, kuri gali būti naudojama procesiniuose veiksmuose.
3. Taikintojas, šalys ir visi asmenys, bet koku mastu dalyvaujantys procesiniuose veiksmuose, laikosi slaptumo visais klausimais, susijusiais su taikinimo procesu. Šių procesinių veiksmų metu surinkta informacija yra naudojama tik šiuose procesiniuose veiksmuose. Informacija teikiama tokiomis sąlygomis, kokios numatytos šalių susitarimuose pagal 11 taisyklę ir taikintojo rekomendacijoje ir sprendime pagal 12 taisyklę, nebent šalys susitaria kitaip arba atskleidimas yra būtinas įgyvendinimui ir vykdymui.

17 taisyklė: Taikintojo vaidmuo kituose procesiniuose veiksmuose

Taikintojas nedalyvauja kaip arbitras, atstovas ar advokatas jokiuose arbitražiniuose ar juridiniuose procesuose, kai juose nagrinėjamas ginčas dėl taikinimo proceso. Šalys ir kitos suinteresuotos susitariančiosios šalys nepristato taikintojo kaip liudytojo šiuose procesiniuose veiksmuose.

18 taisyklė: Parodymų leistinumumas kituose procesiniuose veiksmuose

Šalys nepriklauso nuo ar nepristato kaip parodymų jokiame arbitražinio, juridinio ar administracinio pobūdžio ginče, nepaisant to, ar šie taikinimo veiksmai susiję ar ne su ginču, kuris priklauso nuo taikinimo proceso:

- a) išreikštų nuomonių ar patarimų, pateiktų bet kurios šalies dėl galimo ginčo sprendimo;
- b) taikinimo eigoje bet kurios šalies padarytų pripažinimų;
- c) taikintojo pateiktų pasiūlymų; ar
- d) fakto, kad šalis leido suprasti savo norą sutikti su taikintojo pasiūlytu sprendimu.

I priedėlis

Taikinimas Nr.:

DEKLARACIJA

Aš perskaiciau ir įsidėmėjau tranzito ginčų taikinimo tvarkos taisykles ir užtikrinu, kad taikinimo procesui bus vadovaujama laikantis šių taisyklių. Nagrinėsiu tik iškeltus klausimus ir tuos, kurie yra būtini mano išpareigojimams įvykdyti pagal šias taisykles.

Visą informaciją, kurią sužinosiu dalyvaudamas šiuose procesiniuose veiksmuose, taip pat bet kuriuos šio ginčo šalių susitarimus pagal 11 taisyklę ar savo rekomendacijas ir sprendimą, priimtą pagal 12 taisyklę, laikysiu slapta.

Aš nepriimsiu jokių nurodymų ar kompensacijų šių procesinių veiksmų atžvilgiu iš kitų šaltinių, išskyrus numatytus taisyklėse ir sąlygose, kurias, paskirdamas mane, nustatė Generalinis Sekretorius.

Aš nedalyvausiu kaip arbitras, atstovas ar advokatas jokiuose arbitražiniuose ar juridiniuose procesuose, kuriuose nagrinėjamas ginčas dėl taikinimo proceso.

Tuo pačiu atskleidžiu visą informaciją ⁽¹⁾, kuri galėtų turėti poveikį mano nepriklausomumui ar nešališkumui arba sukelti pagrįstas abejones dėl šio taikinimo proceso sąžiningumo ir nešališkumo ir nedelsiant informuoti Generalinį Sekretorių apie bet kokius mano padėties pokyčius, kurie galėtų būti susiję su mano darbu, atliekant taikintojo pareigas.

Man atsistatydinus ar nebegalint vesti taikinimo proceso, Generaliniam Sekretoriui grąžinsiu visus dokumentus ir medžiagą, kurią įgijau dėl paskyrimo.

Parašas:

Data:

(¹) Prireikus taikintojas prideda papildymą.

2 priedėlis

PAAIŠKINAMASIS ATSKLEIDŽIAMOS INFORMACIJOS SĄRAŠAS

Šiame sąrašė yra parodyta, kokio pobūdžio informaciją pagal taisyklės turėtų atskleisti paskirtasis tranzito ginčo taikintojas.

Kiekvieno taikintojo nuolatinė pareiga yra atskleisti 2 taisyklės 3 punkte nurodytą informaciją, kuri gali apimti:

- a) finansinius interesus (pvz., investicijas, paskolas, akcijas, palūkanas, kitas skolas); verslo interesus (pvz., direktorystę ar kitus sutartinius interesus); ir turtinius interesus, susijusius su nagrinėjamu ginču;
 - b) profesinius interesus (pvz., buvę ar dabartiniai santykiai su privačiais klientais, ar bet kokie interesai, kurių asmuo gali turėti vidaus ir tarptautiniuose procesuose; ir jų įtraukimas, kai tai apima tuos pačius klausimus, aptariamus nagrinėjamame ginče);
 - c) kitus aktyvius interesus (pvz., aktyvus dalyvavimas visuomeninių interesų grupėse ar kitose organizacijose, kurios turi pripažintą darbotvarkę, susijusią su nagrinėjamu ginču);
 - d) apsvaistytus asmeninės nuomonės pareiškimus dėl klausimų, susijusių su nagrinėjamu ginču (pvz., publikacijas, viešus pareiškimus);
 - e) darbo ar šeimos interesus (pvz., bet kokio netiesioginis pranašumo galimybė ar bet kokio spaudimo tikimybė, kuri gali vykdyti taikintojo darbdavys, verslo partneriai ar artimiausi giminės).
-